

Centrum Usług Społecznych
62-020 Swarzędz
ul. Poznańska 25
tel. 61 651 26 50; 53

Swarzędz, dn. 18 marca 2026 r.

CUS.WR.0717.21.2026

BIURO RADY MIEJSKIEJ
w Swarzędzu
62-020 Swarzędz, ul. św. Marcina
tel. 61 65-12-105
24.03.2026

P. BARBARA CZACHURA
PRZEWODNICZĄCA RADY MIEJSKIEJ
UL. RYNEK 1
62-020 SWARZĘDZ

Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu, ul. Poznańska 25, na podstawie art. 179 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – przekazuje sprawozdanie dotyczące działań wspierających rodzinę, podejmowanych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz.

DYREKTOR
Centrum Usług Społecznych
w Swarzędzu
mgr Agnieszka Maciejowicz

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH
W SEKCJI AKTYWIZACJI I WSPIERANIA RODZINY
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2025 R. DO 31 GRUDNIA 2025 R.**

Sporządzenie poniższego sprawozdania wynika z obowiązku przewidzianego w art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który mówi o konieczności opracowania oceny i analizy realizowanych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz zadań z zakresu wspierania rodziny i przedstawienia w tym zakresie sprawozdania oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją tych zadań. Wspieranie rodziny, rozumiane jako systemowe działanie, zaplanowane w celu przywrócenia rodzinom doświadczającym trudności i problemów w sferze funkcjonowania opiekuńczo-wychowawczego dobrostanu i stworzenia możliwości do optymalnego rozwoju, regulują m.in.:

- art. 16 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 z późn. zm.);
- Ustawa z dn. 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r., poz. 165);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 1208 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r., poz.79 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz.1829)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 1576 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 246 z późn.zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Swarzędz na lata 2023-2030, wprowadzona Uchwałą nr LXXIV/757/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 20 czerwca 2023 r.

Informacje przedstawione poniżej w ramach sprawozdania stanowią bazę, dającą ogłęd i możliwość analizy zagadnień znajdujących się w temacie dokumentu oraz podstawę do planowania działań w gminie Swarzędz.

W gminie Swarzędz, zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; od 1 stycznia 2024 r. realizuje Centrum Usług Społecznych. Centrum Usług Społecznych, jako jednostka samorządu terytorialnego, odpowiedzialna za kompleksowe wsparcie rodzin borykających się z trudnościami lub będących w kryzysie, wykorzystując zasoby osobowe i instytucjonalne, zabezpiecza wysoki standard świadczonych usług i dokłada wszelkich starań, aby zadania wynikające z Ustawy, były w pełni dostosowane do potrzeb i możliwości potencjalnych zainteresowanych.

Sekcja Aktywizacji i Wspierania Rodziny w Centrum Usług Społecznych wspiera rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Obszarami współpracy pozostają: rozpoznanie przyczyn kryzysu, wzmacnianie funkcji rodziny, rozwijanie kompetencji rodzicielskich, integracja rodziny, integracja w środowisku lokalnym, alternatywnych form spędzania czasu, przeciwdziałanie marginalizacji i dysfunkcji społecznej rodziny.

Podjęmowane działania opierają się przede wszystkim na wykorzystywaniu konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług specjalistycznych i opiekuńczych oraz wsparciu prawnym i socjalnym.

Podstawę prawną podejmowanych działań stanowią m.in.: Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ustawa o pomocy społecznej, Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawa o Karcie Dużej Rodziny. W gronie specjalistów znajdują się m.in.: asystenci rodziny, psycholodzy, specjaliści pracy z rodziną, pracownicy socjalni, prawnik, mediator, którzy podejmowali w 2025 r. działania w zakresie:

- bezpieczeństwa socjalnego
- wzmacniania ról i funkcji rodziny
- podwyższania poziomu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych
- przeciwdziałania przemocy
- aktywizacji zawodowej i społecznej rodzin
- zwiększenia efektywności komunikacji interpersonalnej.

I. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Szeroko rozumiane wsparcie systemu rodzinnego jest podstawowym celem działań Sekcji Aktywizacji i Wspierania Rodziny. Wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, optymalizacja warunków wychowawczo-rozwojowych rodzin oraz przeciwdziałanie marginalizacji i dysfunkcjom to zadania wytyczane przez asystentów rodziny we współpracy z rodzinami. Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje szeroką ofertą pomocową, stanowiącą zasób zarówno dla mieszkańców-podopiecznych, jak i dla osób świadczących pomoc. Systemowy charakter współpracy oraz duży stopień interdyscyplinarności zwiększają efektywność podejmowanych działań.

W Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu w 2025 r. zatrudnionych było czterech asystentów rodziny. Celowość pracy asystentów rodziny wpisuje się w zadania Ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Priorytet podejmowanych

działań stanowi wsparcie środowiska rodzinnego, gwarantującego harmonijny rozwój oraz poszanowanie praw i wolności dziecka.

I – XII 2025	I-XII 2025	I – XII 2025	
Liczba rodzin, które w okresie sprawozdawczym skorzystały ze wsparcia asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach (cały okres sprawozdawczy)	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę.	Liczba rodzin, które korzystały ze wsparcia asystenta na dzień 31 grudnia 2025 r.
37	69 (w tym 3 w placówkach)	10	27

Główne dysfunkcje w rodzinach objętych asystenturą to:

Problemy występujące w rodzinach:

- niskie kompetencje wychowawcze – 22 rodziny
- problemy emocjonalne - 20
- powielanie nieprawidłowych wzorców z rodzin pochodzenia - 12
- brak gotowości na zmiany / lęk przed zmianą - 9
- przemoc domowa - 9
- uzależnienia - 9
- problemy opiekuńcze - 7
- nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego - 4
- nieumiejętność zarządzania budżetem domowym - 4
- brak stałego zatrudnienia - 6
- ograniczenia intelektualne - 2.

Asystenci udzielają rodzinom pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej, w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowych oraz w rozwiązywaniu występujących problemów. Asystenci rodziny skupiają się przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie w poszukiwaniu konstruktywnych rozwiązań trudnej sytuacji życiowej, wykorzystując mocne strony poszczególnych członków rodziny oraz zasoby zewnętrzne.

PIECZA ZASTĘPCZA

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem o po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% w trzecim i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki poniesione przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu z tytułu umieszczenia dzieci z terenu miasta i gminy Swarzędz w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych od I do XII 2025 roku:

LICZBA DZIECI	KWOTA OBCIĄŻAJĄCA GMINĘ SWARZĘDZ
I - XII 2025	I-XII 2025
Dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych - 16	748 054,02 zł
Dzieci w rodzinach zastępczych – 52 osób	435 907,36 zł

II. KARTY DUŻEJ RODZINY (KDR)

WIELKOPOLSKA KARTA RODZINY (WKR):

Liczba rodzin w okresie sprawozdawczym – złożono 9 nowych wniosków.

KARTA DUŻEJ RODZINY (KDR):

Liczba wydanych kart w okresie sprawozdawczym:

- tradycyjnie – 490
- elektronicznie – 525
- tradycyjnie i elektronicznie – 490,

W tym:

- liczba duplikatów – 36
- liczba nowych kart dla osób, które były już posiadaczami – 108

Liczba osób posiadających KDR od początku realizacji – 10683.

III. PRZEMOC W RODZINIE

W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy wpłynęły 152 formularze „Niebieskich Kart” i 6 spraw z podejrzeniem występowania przemocy w 137 rodzinach. W 15 rodzinach sprawę podjęto powtórnie. Karty sporządzone zostały przez funkcjonariuszy Policji w Swarzędzu, pracowników Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu, przedstawicieli oświaty, służby zdrowia i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty” (NK) w okresie od I do XII 2025 roku

WSZCZĘTE PROCEDURY	I – XII 2025
POLICJA	102
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH	17
OŚWIATA	20
SŁUŻBA ZDROWIA	10
OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	1
PORADNIA PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA	2

Spośród rodzin, w których wszczęto procedurę *Niebieskie Karty* – 66 to mieszkańcy miasta, a 86 – wsi.

Osobami doświadczającymi przemocy było: 93 kobiety, 23 mężczyzn i 109 dzieci.

W 65 rodzinach zauważono problem alkoholowy, w tym 7 osób uzależnionych krzyżowo.

Prokuratorskie środki zapobiegawcze zastosowano u 40 osób.

Zabezpieczono 8 dzieci.

Ilość powołanych Grup Diagnostyczno-Pomocowych – 158.

Ilość odbytych posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych – 299.

15 osób skazano wyrokami z art. 207 kodeksu Karnego.

Zakończono 79 procedur, z czego w 49 sprawach zjawisko przemocy domowej ustało.

Na program edukacyjno-korekcyjny skierowano 1 osobę, a 3 osoby zgłosiły się do udziału w Programie dobrowolnie.

IV. PROJEKTY I DZIAŁANIA POPROJEKTOWE

1. Przedsięwzięcia *Swarzędzka Jadłodzielnia*, *Swarzędzka Jadłodzielnia – Bazar* i *Swarzędzka Jadłodzielnia – Piątka*. *Swarzędzka Jadłodzielnia*, *Swarzędzka Jadłodzielnia – Bazar* i *Swarzędzka Jadłodzielnia - Piątka* są miejscami, gdzie można podzielić się jedzeniem – zgodnie z zasadami funkcjonujących już jadłodzelnii (każdy może zostawić produkty zdatne do spożycia oraz każdy – na własną odpowiedzialność – może bezpłatnie produkty zabrać).

Celem *Swarzędzkiej Jadłodzielni*, *Swarzędzkiej Jadłodzielni – Bazar* i *Swarzędzkiej Jadłodzielni - Piątka* jest wsparcie inicjatyw mieszkańców na rzecz ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w gminie Swarzędz. Realizacja projektu służy promocji niemarnowania żywności, kreowaniu społeczeństwa, które w sposób zrównoważony korzysta z zasobów, inspiracji do mądrego korzystania z żywności. Na potrzeby mieszkańców postawiony został kontener z witryną chłodniczą i metalowym regałem.

2. INTEGRACJA I AKTYWNOŚĆ - Gmina Swarzędz otrzymała dofinansowanie w ramach programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027”. Celem projektu jest poprawa dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej dla minimum 100 mieszkańców gminy Swarzędz poprzez tworzenie

nowych miejsc reintegracji oraz pozyskanie nowych uczestników w okresie od 01.03.2025 do 28.02.2027 roku. Projekt odpowiada na potrzebę wspierania aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa oraz zwiększenia zdolności do zatrudnienia osób w niekorzystnej sytuacji oraz wykorzystanie potencjału organizacji sektora publicznego. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia jakości i efektywności realizacji polityki społecznej na terenie gminy Swarzędz oraz zwiększenia liczby wysokiej jakości usług oferowanych przez gminę, co skutkować będzie wzmocnieniem więzi społecznych, poczucia solidarności i wpływu na rozwój lokalnej społeczności. W roku 2025 włączono do projektu 65 osoby.

3. „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania - EDYCJA III” Projekt jest finansowany ze środków programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027” w ramach działania 6.18 Integracja i aktywizacja społeczna oraz wsparcie potencjału w ramach ZIT. Celem projektu jest poprawa dostępu i koordynacja usług społecznych dla rodzin biologicznych oraz zastępczych u Partnerów - wzbogacenie ich oferty dla 3810 osób z terenu 10 gmin (w większości wiejskich i miejsko-wiejskich), Miasta Poznania i Powiatu Poznańskiego w okresie od 1.01.2025 roku do 31.12.2027 roku: dzieci i młodzieży z rodzin biologicznych i przebywających w pieczy zastępczej, a także osób z ich najbliższego otoczenia, w tym rodziców biologicznych i zastępczych. W 2025 r. ze wsparcia skorzystało 82 uczestników.
4. Trwałość projektu „Swarzędzki Klub Rodziny - wspólna przygoda - aktywnie i kreatywnie” - uzyskanie pomocy finansowej formie dotacji celowej ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Koszt realizacji projektu wyniósł 47 250 zł.

V. BANK ŻYWNOŚCI

Celem inicjatywy jest ratowanie żywności przed zmarnowaniem i przekazywanie jej potrzebującym. 31 Banków Żywności działających na terenie całego kraju tworzy Federację Polskich Banków Żywności, czyli wspólnotę niezależnych organizacji pozarządowych o statusie stowarzyszenia lub fundacji. Banki stawiają sobie za cel pozyskiwanie żywności, w tym produktów o krótkim terminie przydatności, tzw. artykułów niehandlowych, wadliwie opakowanych, których wartość i jakość odżywcza nie budzi zastrzeżeń, magazynowanie otrzymanych produktów i ich racjonalną dystrybucję do lokalnych organizacji partnerskich, które pomagają potrzebującym, promowanie postaw przeciwdziałających marnowaniu żywności. Centrum Usług Społecznych współpracuje z fundacją, pozyskuje żywność, segreguje i w formie paczek przekazuje mieszkańcom gminy Swarzędz. W roku 2025 otrzymano i rozdano w formie paczek 38415,327 kg produktów. Żywność otrzymują podopieczni Centrum Usług Społecznych, uczestnicy Dziennego Domu Pomocy, Dziennego Domu – „Senior – Wigoru”, Środowiskowego Domu Samopomocy i Centrum Integracji Społecznej. Łącznie skorzystało 326 osób.

VI. KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Sprawozdanie z działalności KIS roczne 2025

	I półrocze	II półrocze	rok

Liczba uczestników KIS	184	106	290
Liczba wszystkich usług zrealizowanych w KIS w okresie sprawozdawczym, w tym: (jeden klient liczony kilkakrotnie na danych zajęciach/poradzie/usłudze, dana osoba mogła uczestniczyć wielokrotnie– liczba nie sumuje się)	793	805	1598
Usługa udostępnienia ofert pracy	131	102	233
Usługa udostępnienia komputera, drukarki lub skanera	87	53	140
Usługa pomocy w stworzeniu lub aktualizowaniu dokumentów aplikacyjnych	56	43	99
Ilość wydanych zaświadczeń do CUS	93	101	194
Udzielenie informacji (różna tematyka) oraz pomoc w sprawach urzędowych (800+, pup)	161	120	281
Ilość osób które skorzystała z doradztwa zawodowego (również w ramach projektu)	23	63	65
Liczba przeprowadzonych zajęć ekologiczno-kreatywnych / kawiarenka naprawcza	20	16	36
Ilość osób, która skorzystała z zajęć ekologiczno-kreatywnych / kawiarenki naprawczej	15	12	23
Liczba przeprowadzonych zajęć z języka polskiego (łącznie z klubem dyskusyjnym)	70 (46+24 dyskusyjne)	60 (39+21 dyskusyjne)	130 (85+45 dyskusyjny)
Ilość osób, która skorzystała z zajęć języka polskiego (łącznie z klubem dyskusyjnym)	22	28	35
Liczba przeprowadzonych spotkań klubu dyskusyjnego dla osób z Ukrainy (w ramach języka polskiego)	24	21	45
Liczba osób, które skorzystały z Klubu dyskusyjnego (w ramach języka polskiego)	6	8	9

Ilość zajęć indywidualnych	6	7	13
Ilość osób, która skorzystała z zajęć indywidualnych	1	1	1
Liczba przeprowadzonych zajęć „Gotuję nie marnuję”	6	7	13
Liczba osób, które skorzystało z zajęć „Gotuję nie marnuję”	9	15	17
Rozmówki po francusku liczba zajęć	3	0	3
Ilość osób, które skorzystały z zajęć Rozmówki po francusku	3	0	3
Średnia dzienna liczba klientów korzystających z usług KIS (należy dodać wszystkie wizyty klientów i podzielić przez liczbę dni roboczych)	793 /124=6,4 średnio 6 osób w ciągu dnia	805/127 dni roboczych = średnio 6 osób dziennie	1598/251 dni robocze = średnio 6 osób dziennie
Działania dodatkowe w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej	Swa-dzielnia Zajęcia kulinarne oraz szycie toreb na Swarzędzkie dni rodziny	Swa-dzielnia	Swa-dzielnia Zajęcia kulinarne oraz szycie toreb na Swarzędzkie dni rodziny

VII. SZKOLENIA I SUPERWIZJE

Sekcja Aktywizacji i Wspierania Rodziny stanowi bardzo ważny element działalności Centrum Usług Społecznych. Zamiar świadczenia wsparcia mieszkańcom miasta i gminy Swarzędz na najwyższym poziomie oraz bieżące wyzwania, stawiają przed kadram konieczność systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i rozwijania umiejętności. W 2025 r. pracownicy Sekcji uczestniczyli w szkoleniach m. in. w zakresie: przemocy domowej, komunikacji, zero waste, sztuki pisania projektów, mobbingu, umiejętności cyfrowych

Działania realizowane w gminie Swarzędz były spójne z Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Swarzędz na lata 2023 – 2025 oraz Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2025.

DYREKTOR
Centrum Usług Społecznych
w Swarzędzu
mgr Agnieszka Maciejowicz